

Diàleg entre dos mons: la creença i la increença

PRESENTACIÓ DEL LLIBRE «AMB DÉU O SENSE. QUARANTA CARTES CREUADES»

Miquel Àngel Codina
Barcelona

L'Auditori de la Facultat de Comunicació Blanquerna de la Universitat Ramon Llull es va quedar petit el dimarts 10 d'abril per acollir tota la gent que va anar a la presentació del llibre *Amb Déu o sense. Quaranta cartes creuades*, de Francesc Torralba i Vicenç Villatoro i publicat per Fragmenta Editorial. Nombroses persones van haver de seguir l'acte a peu dret. I és que l'expectació que havia despertat aquest volum era màxima.

L'acte va ser presentat per Ignasi Moreta, doctor en Humanitats i editor de Fragmenta, i Josep Maria Carbonell, president de la Fundació Joan Maragall i degà de la Facultat de Comunicació Blanquerna. Hi van participar els autors del llibre, Francesc Torralba, catedràtic de Filosofia, i Vicenç Villatoro, escriptor, periodista i director de l'Institut Ramon Llull; Pilar Rahola, periodista i escriptora, i Ramon M. Nogués, escolari i catedràtic emèrit de Biologia.

Dos gegants intel·lectuals

«Aquest llibre que avui presentem ens ofereix tot un seguit de reflexions, a través de la riquesa de les mirades dels seus autors —un creient (Francesc Torralba) i un agnòstic (Vicenç Villatoro)—, que ens ajudaran a anar al fons dels temes que envolten la nostra vida: l'amor i la mort, el bé i el mal, la transcendència...», va afirmar Josep Maria Carbonell. Després de recordar que l'acte estava organitzat conjuntament per Fragmenta Editorial i la Fundació Joan Maragall, va felicitar Ignasi Moreta per estar al capdavant de Fragmenta, «un projecte editorial molt meritori, de primer nivell».

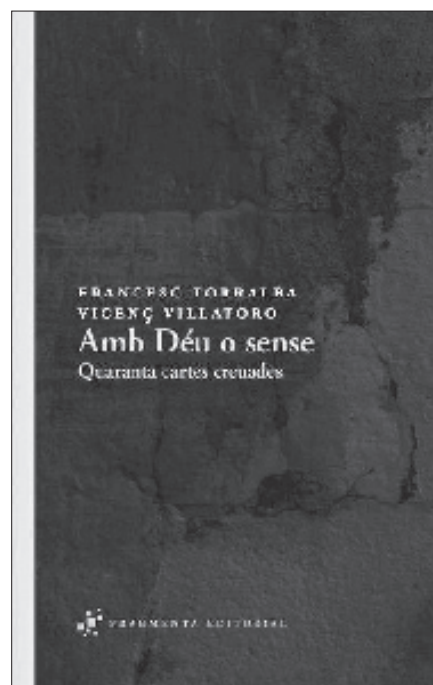
Per la seva banda, Moreta va reconèixer que *Amb Déu o sense. Quaranta cartes creuades* és «d'aquelles obres que l'editor incita, provoca i acompanya al llarg de tot el seu procés d'elaboració». «Vaig tenir el privilegi —va dir— de ser el primer lector del llibre, després dels autors òbviament. Per a mi va representar una gran experiència llegir el diàleg de dos gegants intel·lectuals com Francesc Torralba i Vicenç Villatoro.»

Monument literari

En la seva intervenció, Pilar Rahola va revelar que «trobo molt interessant la conversa sobre la transcendència espiritual; m'enriqueix, tot i que no sempre em resol els dubtes». I va afegir: «Visc en el dubte permanent. Més que creure o no, considero que el més interessant és pensar en Déu. I sobretot en la idea del Déu bondadós que acompanya els éssers humans.»

Rahola va subratllar que «és una delícia literària, gairebé poètica, llegir aquestes cartes». Així mateix, va opinar el següent: «Aquest llibre proporciona un basal d'idees i paraules de dues ments poderoses que han fet de la dialèctica el seu paradís. Un autèntic mo-

Agusti Codinach

Francesc Torralba i Vicenç Villatoro, *Amb Déu o sense. Quaranta cartes creuades*. Fragmenta Editorial, Col·lecció Assaig, 2012, 350 pàg.

nument literari. M'interessa el Villatoro, però m'interpel·la el Torralba. Són dues ànimes bones, amb valors i virtuts profundes.»

«Celebro el gènere epistolar en aquests temps de SMS. Aquestes cartes m'han suggerit moltíssimes coses», va indicar Ramon M. Nogués. Pel que fa a una conversa mantinguda entre Vicenç Villatoro i el P. Maur Esteva, que el primer dona a conèixer en una de les cartes, Nogués treu la conclusió que hi ha creients que «anhelen una religió

amb poc folklore». Ara bé, admet que «una religió amb poc folklore ha de tenir molta metàfora, ja que el llenguatge poètic és necessari per viure i, per tant, per creure».

«Les religions —va observar— han de ser capaces de passar una "auditoria d'humanitat", si no, es tracta de religions fracassades. Aquesta "auditoria" hauria de tenir l'ésser humà com a centre de la religió. Les religions tenen avui l'obligació de generar models de convivència. Aquestes cartes de Torralba i Villatoro ofereixen una visió de Déu profundament encarnada en la realitat humana.»

Complicitat i discrepàncies

Finalment, els autors van prendre la paraula. Francesc Torralba va ressaltar que el va entusiasmar la proposta de l'editor d'elaborar un llibre a través «d'un intercanvi epistolar mantingut durant gairebé sis mesos sobre temes que humanament ens preocupen». El filòsof va confessar que al llarg d'aquest temps es va crear «una complicitat entre els dos interlocutors». «El gènere epistolar —va emfasitzar— és ric quan acceptes el repte d'hostatjar la paraula de l'altre. Això t'obliga a pensar, a qüestionar-te a fons per què crec el que crec. Certament, aquest gènere m'ha donat molt joc.»

Torralba va manifestar que aquesta correspondència es va produir en «un clima de respecte», però que això no va eludir que hi sorgissin de vegades «discrepàncies substantives». També va deixar ben clar que a *Amb Déu o sense. Quaranta cartes creuades* «no hi ha voluntat de convenciment a l'altre, però sí de persuasió, és a dir, d'expressar amb arguments les opcions personals que hem fet». Tot plegat, ha constituït per a ell «una experiència de profunda intensitat humana».

Veritat sense disfressa

Vicenç Villatoro va admetre davant del públic assistent que essencialment

«Una experiència de profunda intensitat humana»
(Francesc Torralba)

«No és un llibre de doctrines, sinó de metàfores»
(Vicenç Villatoro)

Amb Déu o sense. Quaranta cartes creuades és «un llibre d'autor: Ignasi Moreta» i que li ha agradat participar-hi, atès que s'hi ha sentit «molt còmode». El periodista va voler destacar que el volum emana «veritat» per tots costats. «En un llibre de cartes hi has d'anar sense disfressa. No és un llibre de doctrines, sinó de metàfores. Aquest diàleg d'idees fa descobrir-te a tu mateix coses que no t'havies plantejat mai», va dir.

Així mateix, Villatoro va constatar que «nosaltres no representem ningú; ni en Francesc és el portaveu dels creients, ni jo dels agnòstics. Això permet modular les teves postures i dona una força especial al llibre». També va aclarir que el volum no té conclusions: «No en teníem cap obligació.» Pel que fa al contingut, va afirmar que el gran tema que tracta és «com viure junts sent diferents». I que la qüestió fonamental que plantegen les seves pàgines és la següent: «Com fem per viure junts?»